

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

LOL-4101-24-01/2011
P/11/152

Olsztyn, dnia 10 kwietnia 2012 r.

**Pan
Adam Krzyśków
Prezes Zarządu
Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Olsztynie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie skontrolowała wykonywanie w latach 2007-2011 przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie („Fundusz”) zadań Instytucji Pośredniczącej w programie pn. „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich - MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich” („Program”), realizowanym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 („RPO”).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli, podpisanym 30 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, pomimo stwierdzonych uchybień, pozytywnie ocenia działania Funduszu związane z realizacją Programu. Podstawą pozytywnej oceny było prawidłowe nadzorowanie przez Fundusz wywiązywania się beneficjentów z warunków umów o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach Programu, właściwe ich rozliczanie i dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów. Stwierdzone uchybienia dotyczyły natomiast nieprzestrzegania w pełni procedur postępowania kontrolnego oraz opiniowania dokumentacji przetargowych i w ocenie NIK nie miały istotnego znaczenia dla kontrolowanej działalności.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

1. W związku z realizacją Programu Fundusz zawarł z 11 gminami województwa warmińsko-mazurskiego 14 umów o dofinansowanie projektów z zakresu rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodno-ściekowej. Według stanu na 31 grudnia 2011 r. wartość tych projektów wynosiła 143.908,9 tys. zł, a ich dofinansowanie ze środków EFRR² - 93.647,2 tys. zł (65,1%). Ponadto na 2012 r., w związku z niewykorzystaniem w poprzednich latach części środków Programu, zaplanowano przyjęcie do rozpatrzenia przez Fundusz dwóch kolejnych wniosków o dofinansowanie projektów Gmin Wydminy i Świętajno o wartości 8.260,0 tys. zł (w tym 6.608,0 tys. zł dofinansowania z EFRR).

2. Fundusz prawidłowo realizował obowiązki w zakresie kontroli projektów, nałożone na niego przez IZ³ RPO w porozumieniu z 19 czerwca 2007 r.⁴ Ustalono bowiem, że w terminie określonym w IW⁵ sporządzano i przekazywano do IZ roczne plany kontroli („RPK”) na lata 2009-2012, które zawierały wymagane elementy (m.in. harmonogramy kontroli) i zakładały skontrolowanie 100% projektów o zaawansowaniu finansowym powyżej 50%. Do 31 grudnia 2011 r. u pięciu beneficjentów Fundusz przeprowadził sześć kontroli projektów o łącznej wartości 46.891,2 tys. zł (32,6% wartości projektów Programu), wykonując plan kontroli na 2010 r. w 100% (dwie kontrole), a na 2011 r. w 66,7% (cztery z sześciu zaplanowanych kontroli). Niewykonanie planu wynikało z konieczności przeprowadzenia przez Fundusz dodatkowych kontroli na zakończenie realizacji projektów i z ograniczeń kadrowych. Zaplanowane w 2011 r. kontrole projektów Gmin Piecki i Wydminy, których zaangażowanie finansowe na koniec 2011 r. wynosiło odpowiednio 62,4% i 73,3%, zostały przełożone na I kwartał 2012 r.

Zakres przeprowadzonych kontroli obejmował m.in. zgodność realizacji projektu z umową i wnioskiem o dofinansowanie oraz weryfikację wszystkich wydatków. Realizując obowiązki wynikające z ww. porozumienia, Fundusz weryfikował także postępowania o udzielenie zamówień publicznych w zakresie celowości i efektywności wydatkowania środków, ich zgodności z postanowieniami umów o dofinansowanie oraz poprawności stosowania procedury o udzielenie zamówienia. W ramach realizacji przez Fundusz czterech z sześciu postępowań kontrolnych NIK stwierdziła jednakże uchybienia formalne polegające na:

- niezłożeniu, przed rozpoczęciem kontroli w Gminie Ryn (umowa z 2010 r.), przez jednego z członków zespołu kontrolującego deklaracji bezstronności, wymaganej IW,
- podpisaniu wyłącznie przez jednego pracownika Funduszu czterech list sprawdzających kontroli projektu Gminy Świętajno, co było niezgodne z określoną w IW zasadą „dwóch par oczu”,
- nieterminowym rozpatrzeniu dwóch z czterech zastrzeżeń do informacji pokontrolnych, złożonych przez Gminy Ryn oraz Mikołajki, które rozpatrzono odpowiednio trzy i cztery dni po terminie określonym w IW.

² EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

³ IZ – Instytucja Zarządzająca RPO, tj. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

⁴ Porozumienie w sprawie systemu realizacji RPO dla osi priorytetowej VI „Środowisko przyrodnicze”

⁵ IW – Instrukcja Wykonawcza, stanowiąca podręcznik wewnętrznych procedur komórek organizacyjnych Funduszu zaangażowanych w realizację RPO

Ustalono, że w pozostałym zakresie określone w IW procedury kontroli były przez Fundusz przestrzegane, tj. m.in. każdorazowo przeprowadzono kontrolę na miejscu fizycznej realizacji projektu, a wszystkie informacje pokontrolne sporządzono terminowo. Stwierdzone przez Fundusz uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły wyłącznie nieprzestrzegania przez kontrolowane Gminy przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych, co skutkowało wymierzeniem korekt finansowych w kwocie 952,1 tys. zł.

3. W ocenie NIK, Fundusz prawidłowo wywiązywał się z określonych w ww. porozumieniu obowiązków sprawozdawczych, terminowo przekazując w latach 2009-2011 do IZ informacje półroczne o przeprowadzonych kontrolach na miejscu realizacji projektów oraz sprawozdania okresowe (półroczne) z realizacji programu operacyjnego. Informacje te i sprawozdania zawierały dane wymagane IW, w tym m.in. liczbę przeprowadzonych kontroli, ich główne ustalenia oraz liczbę zaopiniowanych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

4. Realizując zadania z zakresu nadzoru nad udzielaniem przez beneficjentów zamówień publicznych Fundusz wprowadził do każdej z umów o dofinansowanie harmonogramy realizacji zamówień publicznych. Ustalono jednak, że w przypadku umowy o dofinansowanie projektu Gminy Biała Piska, Fundusz pomimo, że trzykrotnie otrzymywał od niej nowe harmonogramy to, w wyniku przeoczenia, nie dokonał ich aktualizacji. W latach 2009-2011 Fundusz, na mocy postanowień umów o dofinansowanie, zaopiniował 20 otrzymanych od beneficjentów dokumentacji przetargowych (obejmujących ogłoszenie o zamówieniu, SIWZ⁶ i umowę z wykonawcą). Dokumenty te, zgodnie z umową o dofinansowanie i IW, były opiniowane pod względem podmiotowej i przedmiotowej zgodności z wnioskiem o dofinansowanie, natomiast w zakresie zgodności z ustawą Pzp⁷ były sprawdzane podczas kontroli na miejscu. Opinie te każdorazowo poprzedzone zostały sporządzeniem wymaganej listy sprawdzającej. Kontrola NIK wykazała, że w przypadku ośmiu opinii (66,7%) wystąpiły uchybienia formalne, polegające na przekazaniu ich beneficjentom w formie niezgodnej z IW, gdyż o wyniku weryfikacji dokumentacji przetargowej Fundusz poinformował gminy telefonicznie, zamiast w formie pisemnej.

5. Na 31 grudnia 2011 r., spośród 14 projektów Programu o wartości 143.908,9 tys. zł, trzy o wartości 35.040,9 tys. zł (24,4%) zostały zakończone i rozliczone, dwa o wartości 11.850,3 tys. zł (8,2%) zostały zakończone pod względem rzeczowym, lecz nie rozliczone, a dziewięć o wartości 97.017,7 tys. zł (67,4%) było w trakcie realizacji. Łączna długość sieci sanitarno-wodociągowych wybudowanych w ramach Programu wyniosła do końca 2011 r. 418,4 km (63,2% długości planowanej), a wysokość środków wypłaconych z EFRR wyniosła ogółem 50.838,6 tys. zł, co stanowiło 54,3% kwoty dofinansowania ustalonej w zawartych umowach. Analiza 19 wniosków o płatność, w tym 14 o płatność pośrednią (losowo wybranych) oraz wszystkich pięciu o płatność końcową, obejmujących wydatki kwalifikowalne w kwocie 20.244,7 tys. zł wykazała, że Fundusz dokonywał płatności zgodnie z przyjętą w IW procedurą. Terminowo weryfikowano otrzymane wnioski i dokonywano płatności końcowych po przeprowadzeniu kontroli na zakończenie realizacji projektów.

⁶ SIWZ – Specyfikacja istotnych warunków zamówienia

⁷ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.)

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

Z poważaniem